

SÖZLÜ SINAV SORULARI

Kısmi Tıkanma olan yetişkin hastada ilkyardım uygulaması nedir?

- Hastaya Dokunulmaz
- Hasta Öksürmeye Teşvik Edilir

Kolda kanama var ilkyardımında ilk ne yapılmalıdır?

- Kanayan yer üzerine temiz bir bez ile 5 dakika bastırılır , durmazsa ikinci bir bez ile bası uygulamaya devam edilir.
- Baskılı bandaj ile sararak basınç uygulanır
- Kanama durdurucu malzeme mevcutsa kullanılabilir

İç kanaması olan bir hastanın ilkyardımı nasıl olmalıdır?

- Şok pozisyonu verilir, üzeri örtülür.
- Asla yiyecek içecek verilmez.
- Hareket ettirilmez

Şok Pozisyonu nasıl verilir?

- Hasta düz olarak sırt üstü yatırılır
- Bacakları 30 - 60 cm yukarı kaldırılır

Burun kanamasında ilkyardım nasıl yapılır?

- Oturturum,
- Başını hafifçe öne eğirim,
- Burun kanatlarını 10-15 dakika süre ile sıkırım,
- 20 dakikadan fazla sürüyorsa 112'yi ararım

Kulak kanaması hafif ise ne yapılır?

- Kulak temiz bir bez ile temizlenir

Kulak kanaması olan kişinin bilinci kapalı ise hangi pozisyon verilir?

- Kanayan kulak üzerine yan yatırılır (Kurtarma/Derlenme pozisyonu verilir)

Kulak kanaması olan kişinin bilinci açık ise hangi pozisyon verilir?

- Hareket ettirmeden sırt üstü yatırılır.

Yaraya saplanan yabancı cisim varsa ne yapılmalıdır?

- Cisim çıkarılmaya çalışılmaz, bulunduğu gibi bırakılır.
- Oynatmadan etrafı sabitlenir. (Simit sargı..vb gibi)

Suda boğulmalarda ilkyardım yapılırken dikkat edilmesi gerekenler nelerdir?

- Suda ilkyardım başlanmalıdır,
- Vücut travması ve boyun kırığı şüphesi akla getirilerek baş çok geriye itilmemelidir.

Donma ilkyardımında ilk ne yapılmalıdır?

- Hastayı ılık ortama al, soğuk ile teması kes
- Kıyafetleri çıkartıp kuru kıyafet giydir
- Battaniye ile örtüp hareket ettirme
- Alkol verme , sıcağa koyma, masaj yapma
- Bilinci açıksa ılık ve sıcak içecekler ver 112 ara

Delici karın yaralanmalarında dışarı çıkan organlara müdahale nasıl olmalıdır?

- Dışarı çıkan organ yerine sokulmaya çalışılmaz
- Üzerine geniş, temiz nemli bir bez örtülür
- Tıbbi yardım istenir

Delici karın yaralanmalarında hastanın bilinci açıksa hastanın pozisyonu nasıl olmalıdır?

- Hasta sırtüstü yatar pozisyonda bacaklar karına doğru bükülmüş vaziyette yatırılır.

Kolda kırık var tespit yapılırken dikkat edilmesi gereken hususlar nelerdir?

- Ani hareketlerden kaçınılmalı
- Alt ve üst eklemi içine alacak şekilde tespit edilmeli.
- Parmaklar görünecek şekilde açıkta bırakılmalı

Burkulmanın ilkyardımında tespit nasıl edilmelidir?

- Sıkıştırıcı bir bandaj ile burkulmuş eklem tespit edilmelidir.

Çıkık ilkyardımında nelere dikkat edilmelidir?

- Eklem aynen bulunduğu şekilde tespit edilir
- Çıkık yerine oturtulmaya çalışılmaz
- Hastaya ağızdan hiç bir şey verilmez

Sara krizinde müdahale ederken nelere dikkat edilmeli?

- Kriz kendi sürecine bırakılır
- Hareketleri engellenmez, hasta bağlanmaz
- Hiçbir şey koklatılmaz
- Başını çarpması engellenir

Göğüs ağrısı olan kişide pozisyon nasıl olmalıdır?

- Yarı oturur pozisyon verilmeli sakinleştirip dinlenmeye alınmalı

Arı sokmalarının ilkyardımları nasıl olmalıdır?

- Yaralı bölge soğuk su ve sabunla yıkanır
- Arının iğnesi görünüyorsa çıkarılır
- Alerji öyküsü olanlar için tıbbi yardım istenir

Deniz canlısı sokmasında ilkyardım nasıl olmalıdır?

- Deniz suyu ile yıkanır
- Batan diken görünüyorsa çıkartılır
- Sıcak uygulama yapılır

Yaraya saplanan yabancı cisim varsa ilkyardım nasıl yapılır?

- Cisim çıkarılmaya çalışılmaz, simit sargı vs. ile sabitlenir.

Şekeri düşüklüğünde hastanın bilinci açıksa ne yapılmalıdır?

- Ağızdan şeker veya şekerli içecekler verilir

Kedi-Köpek ısırıklarında ilkyardım nasıl yapılır?

- Hafif yaralanmalarda yara 10-15 dakika süreyle sabun ve soğuk suyla yıkarım,
- Isırılan kişinin kanı veya yarası ile temas etmemeye çalışırım,
- Yaranın üstünü temiz bir bezle kapatırım,
- Kuduz ve tetanoz aşısı olması gerektiğini söylerim.

Kanamalı bir hastada, hastanın bilinci açık ise hangi pozisyon verilmelidir?

- Şok Pozisyonu verilir

Temel yaşam desteği yapılırken OED yoksa hasta ne zaman değerlendirilir?

- Her 5 tur temel yaşam desteği sonrasında yapılır.

ÖRNEK SINAV SORULARI

Birinci Derece Yanıklarda ne yapılmalı?

Derinin en üst bölümü zarar görür. 15-20 dk su ile yıkanır

İkinci Derece Yanıklarda ne yapılmalı?

Su kesecikleri vardır. Patlatılmaz. 15-20 dk su ile yıkanır

Üçüncü Derece Yanıklarda ne yapılmalı?

Derinin tüm tabakaları zarar görmüş, hasar kas ve kemiğe kadar inmiş olabilir. Kişi ağrı hissetmez. Üzeri örtülerek tıbbi yardım alınır.

Olay yerine OED geldiğinde ne zaman hasta/yaralı için kullanılır?

Otomatik şok cihazı gelir gelmez

Temel yaşam desteğine ne zaman son verilir?

- Sağlık ekibi 112 gelinceye kadar
- OED Cihazı gelinceye kadar
- Hasta kendine gelinceye kadar

Göze yabancı cisim kaçmasında (toz, kirpik vb.) ilkyardım nasıl olmalıdır?

Yumuşak ve nemli bir bezle çıkartılmaya çalışılmalıdır

Olay yerinde ilk yardımcı 112'yi ne zaman aramalıdır?

Hasta/Yaralının bilinç kontrolünden sonra

Kısmi Tıkanmada ilkyardım nasıl olmalıdır?

- Kişi ökrüsebiliyor ve konuşabiliyorsa kısmi tıkanmıştır.
- Hastaya Müdahale edilmez
- Öksürmeye teşvik edilir
- Hastanın yanında durularak gözlemlenir.

Tam Tıkanmada ilkyardım nasıl olmalıdır?

- Kişi konuşamıyor ve morarmış ise tam tıkanmıştır
- Heimlich Manevrası (5 sırt, 5 karın basısı) uygulanır.
- Tıbbi yardım istenir

Solunum kontrol edilirken hasta/yaralı ne kadar süreyle kontrol edilir?

En fazla 10 saniye

Yetişkinde yapay solunum sırasında hava gitmiyorsa ilk olarak ne yapılmalı?

Baş geri çene yukarı pozisyonunu düzeltmek gerekir

Vücutumuzu oluşturan sistemler nelerdir?

Dolaşım sistemi

Solunum sistemi

Sinir sistemi

Hareket (Kas-İskelet) sistemi

Cilt sistemi

Dolaşım sistemini oluşturan organlar nelerdir?

Kalp

Kan damarları

Kan

Solunum sistemini oluşturan organlar nelerdir?

Ağız, Burun, Yutak, Gırtlak,

Ana havayolu (trakea)

Ana havayolunun iki büyük dala ayrılması ile oluşan sağ ve sol ana bronşlar

Bunların daha küçük hava yollarına ayrılması ile oluşan bronşöller

En sonda ise alveol adı verilen hava keseleri yer alır.

Ancak bu sistemdeki ana organımız akciğerlerdir.

Sinir sistemini oluşturan organlar nelerdir?

Beyin

Omurilik

Hareket sistemini oluşturan organlar nelerdir?

Kemikler

Eklemler

Kaslar

Bağlar

Cilt sistemini oluşturan yapılar nelerdir?

Dış tabaka

İç tabaka

Sedyeye alma teknikleri nelerdir?

(4K)

- Kütük yuvarlama
- Kaşık tekniği
- Karşılıklı durarak kaldırma
- Köprü tekniği

Kütük yuvarlama tekniği nedir ve nasıl yapılır?

- Baş boyun omurilik yaralanması olan hastayı sedyeye alma tekniğidir.
- İdeali 4, en az 2 kişi ile yapılır.
- Baş taraftaki ilk yardımcı komut verip başı ve boynu sabitlet
- 4. İlk yardımcı sırt muayenesi yapıp sedye sürendir.

Turnike hangi durumlarda yapılır?

- Kanaması durmayan uzuv kopmalarında
- Basınçlı bandaj uygulandığı halde durdurulamayan kanamalarda

Bilinç kontrolü nasıl yapılır?

- Yetişkinde ve çocukta önce sesli sonra omuzlarına dokunarak ağrılı uyarı ile yapılır.
- Bebekler de ise ayak tabanlarına hafifçe vurarak yapılır.

Yaşam zinciri halkaları nelerdir?

- 112 acil yardım numarasının aranması
- Hızlı ve etkili göğüs basısı
- Hızlı defibrilasyon
- Gelişmiş ileri yaşam desteği
- Canlandırma sonrası bakım
- İyileşme

Donma nedir?

Dokuların soğuğa maruz kalarak hasarlanmasıdır

Hipotermi nedir?

Normalde $37\pm 0,6^{\circ}\text{C}$ ($36,4$ $37,6^{\circ}\text{C}$) olan vücut sıcaklığının 35°C 'nin altına düştüğünde ortaya çıkan durumdur.

Kanamalarda ilkyardımdır nasıl yapılır?

- Kanayan yer üzerine temiz bir bez ile bastırılır, Durmazsa
- Bezi kaldırmadan ikinci bir bez bastırırım, Durmazsa
- Baskılı Bandaj ile sararak basınç uygulayım, Durmazsa
- Son çare Turnike uygulayım

Kulak kanamasında ilkyardımdır nasıl yapılır?

- Kanama hafifse kulak temiz bir bezle temizlerim,
- Kanama ciddi ise, kulağı tıkamadan temiz bezlerle kapatırım,
- Bilinci yerinde ise hareket ettirmeden sırt üstü yatırırım, Bilinçsiz ise kanayan kulak üzerine yan yatırırır 112'yi ararım

Uzuv kopmasında ilkyardımdır nasıl yapılır?

- Kopan parçayı temiz su geçirmez ağzı kapalı bir plastik torbaya yerleştiririm,
- Kopmuş uzuv parçasının bulunduğu plastik torba ağzı kapatıldıktan sonra buz konulmuş ikinci bir torbaya koyarım,
- Uzuv parçası tam kopmamış ise aradaki kopmayan yapıları kesinlikle kesmeyin. Parçayı normal pozisyonuna getirin ve kuru, varsa steril bir gazlı bez veya temiz bir beze sararak üzerine bir buz paketi yerleştiririm ,
- Üzerine hastanın adı ve soyadını yazıp, en geç 6 saat içinde hastayla birlikte sağlık kuruluşuna sevk edilmesini sağlarım .

Acil durum ile başa çıkabilmek için gereken şartlar nelerdir?

İlk şart: Acil durumu fark etmek ve ne olduğunu anlamak

İkinci şart: Yardım edip etmeme kararını vermek

Temel yaşam desteği yapılırken OED yoksa hasta ne zaman değerlendirilir?

- Her 5 tur temel yaşam desteği sonrasında yapılır.

Elde yanık yüzeyi küçük bir alan varsa ilkyardım olarak ne yapılmalıdır?

- Yanık bölgeyi en az 20 dakika tazyiksiz soğuk su altında tutun,
- Temiz bir bez ile örtölüp, sağlık kuruluşuna gitmesi sağlanır

Sıcak çarpmasında hastaya ilkyardım nasıl olmalıdır?

- Serin ve havadar bir yere alınmalı
- Giysiler çıkarılmalı
- Bol su tüketimi sağlanmalı
- Sırt üstü yatırılarak, bacaklar yükseltilir (şok pozisyonu)

Donma ilkyardımında ilk ne yapılmalıdır?

- Hasta ılık ortama alınarak, soğuk ile teması kes
- Kıyafetleri çıkartıp kuru kıyafet giydir
- Battaniye ile örtüp hareket ettirme
- Alkol verme , sıcağa koyma, masaj yapma
- Bilinci açıksa ılık ve sıcak içecekler ver 112 ara

Kolda kırık varsa ilkyardım nasıl yapılır?

- Kol etkilenmişse yüzük ve saat gibi eşyalar çıkarılır
- Tespit ve sargı yapılırken parmaklar görünecek şekilde açıkta bırakılır
- Kırık şüphesi olan bölge, ani hareketlerden kaçınılarak bir alt ve bir üst eklemleri de içine alacak şekilde tespit edilir
- Açık kırıklarda, tespitten önce yara temiz bir bezle kapatılmalıdır
- Şiddetli bir kanama varsa, kanamanın üzerine bastırın ya da basınçlı bandaj uygulaması yapın
- Kol ve bacaklar eğer mümkünse yukarıda tutulur

Yutulan yabancı cisimde ilkyardım nasıl yapılır?

- Ne yuttuğunu öğrenmeye çalışın,
- Kusmasına izin vermeyin,
- Mide ağrısı, ağrılı veya kanlı dışkılamadan şikâyet ediyorsa en yakın sağlık kuruluşuna başvurmasını sağlayın.

Bayılan kişiye ilkyardım nasıl yapılır?

- Sırt üstü yatırıp ayaklarını 30 cm kaldırırım,
- Solunum yolu açıklığı kontrol edilir ve açıklığın korunması sağlanır
- Sıkan giysiler gevşetilir,
- Kusma varsa veya hasta hamileyse yan pozisyonda tutulur, solunum kontrol edilir,
- Ortamı havalandırırım, etra aki meraklıları uzaklaştırırım, 112'yi ararım.

Çocukluk çağı (ateşe bağlı) nöbet ilkyardım nasıl yapılır?

- Çocuğun etrafını güvenli duruma getirerek yaralanmasını engelleyin
- Kıyafetler çıkartılır. Bebeğin bezi çıkartılır.
- Oda sıcaklığında su ve havlu ile ateş düşürülür
- Ateş düşmüyorsa oda sıcaklığında su ile duş aldırılır.

Göğüs ağrısı olan kişiye ilkyardım nasıl yapılır?

- Hastayı sakinleştiririm, hareket etmemesini sağlarım
- Kalp rahatsızlığı için ilaç alıp almadığını sorarım, reçeteli ilacı yanındaysa almasına yardım ederim,
- Yarı oturur pozisyon veririm, 112 yi beklerim.

Yılan sokmasında ilkyardım nasıl yapılır?

- Isırılan kişiyi sakinleştiririm,
- Şişme nedeniyle kan akışını engelleyecek yüzük ve saat gibi takıları ve sıkı giysileri çıkarırım,
- Mide ağrısı, ağrılı veya kanlı dışkılamadan şikâyet ediyorsa en yakın sağlık kuruluşuna başvurmasını sağlayın.
- Yara üstünden dolaşımı engellemeyecek şekilde bandaj uygulayım,
- Yılan ısırığında yara üzerine turnike, soğuk veya buz uygulaması yapmam
- 112'yi ararım.

Sıcak yorgunluğunda ilkyardım nasıl yapılır?

- Serin bir yere alırım
- Kişiyi ıslatır veya yıkarım
- Şok pozisyonu verip dinlendirir ve bol su içiririm

Gözüne toz kaçan kişiye ilkyardım nasıl yapılır?

- Gözü oda sıcaklığında temiz su ile burun tarafından başlayarak dışa doğru yıkarım,
- Bir fincan ya da leğen içine temiz su koyarak gözünü içinde kapatıp açmasını isterim,
- Yabancı cisim (toz zerresi) görülebiliyorsa temiz ve yumuşak peçete ile gözün renkli kısmına değmeden zıt istikamette almaya çalışırım,
- Çıkmıyorsa sağlık kuruluşuna gitmesini sağlarım.

Göze Bir Cisim Batması Varsa veya Metal Cisim Kaçmışsa ilkyardım nasıl yapılır?

- Göze hiçbir şekilde dokunmam,
- İki gözü birden kapatıp 112'yi ararım.

Kulağına Yabancı Cisim Kaçmışsa ilkyardım nasıl yapılır?

- Yabancı cisim tamamen dışarda görünüyorsa ve alabileceğinizden eminsem içe ilerletmeden almaya çalışırım,
- Kulakta böcek varsa etkilenen kulağı üst kısımda tutarak kulağa ılık su dökerim. Bu durumda böcek dışarı çıkabilir,
- Kulaktaki yabancı cisim çıkartılamıyorsa ya da böcek çıkmıyorsa hastayı bir sağlık kuruluşuna yönlendiririm

Elektrik Yanığında ilkyardım nasıl yapılır?

- Elektrik akımı kesilir,
- Yanan bölgeler 15-20 dk suya tutularak soğutma işlemi yapılabilir,
- Çıkış yarası aranır, kanama varsa durdurulur,
- Hasar gören bölgenin üzeri temiz bir bezle örtülmelidir
- 112 i aranır

Kimyasal yanıklarda ilkyardım nasıl yapılır?

- Kimyasal madde önce uzaklaştırılır
- Kendini koru (eldiven, poşet vb.)
- Kimyasal bulaşmış olan giysileri veya takıları çıkarılır
- 15-20 dakika tazyiksiz su ile yıkanır
- Yıkama işlemi için kimyasal madde ambalajları üzerindeki uyarıları dikkate alın.

Kalp krizinde ilk yardım nasıl yapılır?

- Hastaya yarı oturur pozisyon verilir.
- Kullandığı bir ilacı var ise almasına yardımcı olunur.
- Etraf havalandırılmış, hasta sakin tutulur, sıkı giysileri açılır.
- 112 ye bildirilir.

Sindirim yolu ile oluşan zehirlenmelerde ilkyardım nasıl yapılır?

- Ağız zehirli madde ile temas etmişse su ile çalkalanır
- Hasta kusturulmaz!
- Bilinç kaybı varsa kurtarma pozisyonu verilir, üstü örtülür.
- Tıbbi yardım istenir (112), zehirleyen madde ile götürülür.
- 114 zehir danışma hattıdır.

Solunum yolu ile oluşan zehirlenmelerde ilkyardım nasıl yapılır?

- Hasta temiz havaya çıkarılır ya da cam ve kapı açılarak ortam havalandırılır
- Yaşamsal belirtiler değerlendirilir
- Yarı oturur pozisyonda tutulur,
- Bilinç kapalı ise kurtarma pozisyonu verilir,
- Solunumu korumak için maske veya ıslak bez kullanılır
- Elektrik düğmeleri ve diğer elektrikli aletler ve ışıklandırma cihazları kullanılmaz

Cilt yolu ile oluşan zehirlenmelerde ilkyardım nasıl yapılır?

- Zehirli madde ciltten uzaklaştırılır. Zehirli kıyafetler çıkartılır.
- Hasta 20 dakika bol suyun altına tutulur acile sevki sağlanır.

Akrep sokmasında ilkyardım nasıl yapılır ?

- Sokmanın olduğu bölgeyi hareket ettirmeyin,
- Sokulan yeri su ve sabunla nazikçe yıkayın,
- Sokulan yerin üzerine 15 dakika soğuk uygulama yapın,
- Kan dolaşımını engellemeyecek şekilde bandaj uygulayın
- Hiçbir girişimde bulunulmaz.(kesip emilip tükürülmez)
- 112 acil yardım numarasını arayarak ya da aratarak yardım isteyin

Buruna yabancı cisim kaçmasında ilkyardım nasıl yapılır?

- Hasta/yaralıyı sakinleştirin
- Solunum sıkıntısı varsa ağızdan sakin nefes almasını söyleyin
- Bir sağlık kuruluşuna yönlendirin
- **Yabancı cismi asla çıkarmaya çalışmayın!**

Kan şekeri yüksekliğinde ilkyardım nasıl yapılır?

- Nefeste aseton kokusu vardır
- Kendi ilacı varsa almasına yardım edilir
- Bilinç açıksa su içmeye teşvik edilir
- Bilinç giderse Kurtarma pozisyonu ve 112 aranır

Alerji durumunda ilkyardım nasıl yapılır?

- Kullandığı ilaçlar varsa almasına yardım edilir
- Otomatik enjektör vs. varsa kullanmasına yardım edilir
- 112 yardım istenir

Kan şekeri düşüklüğünde ilkyardım nasıl yapılır?

Bilinci açık ve kusmuyorsa; şekeri gıdalar, meyve suyu, reçel vb verilebilir. 10-15 dakika beklenir düzelme görünmüyorsa 112 aranır.

Astım (Nefes Darlığı) durumunda ilkyardım nasıl yapılır?

- Kişi sakinleştirilir
- Kişi rahat edeceği pozisyonda oturtulur
- Varsa ilaçlarını kullanmasına yardımcı olunur
- Takip edilir, yalnız bırakılmaz gerekirse 112 aranır

KOAH ilkyardım nasıl yapılır?

- Hasta/yaralıyı sakinleştirin
- Rahat edeceği pozisyonda oturtulur
- İlaçları varsa ve bilinci açıksa almasına yardımcı olunur
- Öksürmeye teşvik edilir
- 5 dakika sonra durum daha kötüye giderse 112 aranır

Hızlı nefes alıp veren hastaya ilkyardım nasıl yapılır?

- Hasta oturtulur
- Sakinleştirilip yavaş nefes alması söylenir
- Nefesini 1-2 saniye tutması söylenir olmazsa 112 aranır

Diş kopmasında ilkyardım nasıl yapılır?

- Diş köküne dokunma
- Yumurta akı, tükürük, tam yağlı inek sütüne koy
- Diş hekimine gönderilir

Kene ısırığında ilkyardım nasıl yapılır?

- Keneye asla çıplak elle dokunmayın ve eldiven giyin
- Keneleri ince cımbız kullanarak (parmaklarla değil) çıkarın
- Keneyi mümkün olduğu kadar cilde yapıştığı yere en yakın yerden baş kısmından tutarak çok sıkmadan yukarı doğru çekerek çıkartın
- Kenenin baş ve ağız kısmının tam olarak çıkartılmasına dikkat edin
- Çıkartmak için keneyi bükmeyin veya sarsmayın
- Kenenin gövdesini sıkmayın, ezmeyin ve patlatmayın, ciltte kene parçası kalmadığından emin olun
- Vazelin, alkol, benzin, mazot ve aseton gibi maddeler uygulamayın
- **Kene çıkarmakta güçlük çekerseniz veya keneyi çıkartma işlemini yapamayacağınızı düşünüyorsanız zaman kaybetmeden en yakın sağlık kuruluşuna başvurun.**
- Keneyi kendiniz çıkartmışsanız keneyi şeffaf bir poşete yerleştirin ve gerekli kan testlerini yaptırtmak için en yakın sağlık kuruluşuna başvurun.

Örümcek ısırığında ilkyardım nasıl yapılır?

- Isırılan bölgeyi su ve sabunla yıkayın.
- Isırılan bölgeye soğuk uygulaması yapın.
- Kan dolaşımını engellemeyecek şekilde bandaj uygulayın.
- Örümceğin ısırıldığı bölgede kızarıklık ve ağrı artışına ilave olarak uyuşukluk başlarsa en yakın sağlık kuruluşuna hastayı yönlendirin.
- Hastada tüm vücudu ilgilendiren (sistemik) bulgular varsa hemen 112 acil yardım numarasını arayarak ya da aratarak yardım isteyin.

Delici Karın Yaralanmasında ilkyardım nasıl yapılır?

- Yabancı cismi çıkartmam,
- Organlar dışarı çıktıysa, üzerine geniş ve nemli temiz bir bez örterim,
- Kesinlikle içeri sokmaya çalışılmaz
- Bilinç yerinde ise sırt üstü pozisyonda bacaklar bükülmüş olarak yatırırım,
- Üzerini örtüp 112'yi ararım.

Delici Göğüs Yaralanmasında ilkyardım nasıl yapılır?

Kapalı (Künt) Göğüs Yaralanmasında İlkyardım

- Yaralıyı yarı oturma pozisyonuna getirin ve yarasının olduğu tarafa doğru eğilmesini sağlarım,
- Yaralının bilinci kapanır ancak nefes almaya devam ederse, yaralı tarafına çevirerek kurtarma (iyileşme, derlenme) pozisyonuna getiririm,
- Yaralının solunumu durursa Temel Yaşam Desteğine başlarım.

Açık (Delici) Göğüs Yaralanmasında İlkyardım

- Yaralıyı yarı oturma pozisyonuna getirin ve yarasının olduğu tarafa doğru eğilmeye teşvik ederim,
- Yaralanma yerinde kanama varsa kanamayı bası ile kontrol ederim,
- Emici karakterde olan açık göğüs yarası varsa; steril veya temiz bir bez,naylon,poşet vs. yaranın üzerine kapatın ve üç kenarını bantla gevşekçe sabitleirim. Bir kenarına ise bant ile sabitleme yapmadan boş bırakırım,
- Göğse saplanmış bir cisim varsa kesinlikle çıkarmam,
- Oynatmadan etrafını sabitleirim. (simit sargı vs. gibi)

Delici göğüs yaralanmalarında yara üzerine müdahale nasıl olmalıdır?

- Emici karakterde olan açık göğüs yarası varsa; steril veya temiz bir bez,naylon,poşet vs. yaranın üzerine kapatın ve üç kenarını bantla gevşekçe sabitleyin,
- Bir kenarına ise bant ile sabitleme yapmadan boş bırakın.

UYGULAMA SINAVINDAKİ ADIMLAR

UYGULAMA SINAVI İLE İLGİLİ ÖNEMLİ HATIRLATMALAR;

Sınav esnasına her hangi bir aşamada hatalı uygulama yaparsanız; pardon bir daha baştan alabilir miyim deyin çekinmeyin.

Uygulamalarda unuttuğunuz bir şey olursa (112 yi arama, Baş çene, v.s) aklınıza geldiğinde pardon sınav heyecanı ile unuttum deyin söyleyin aldığınız (-) (+)ya dönüşün

Uygulamalar esnasında size uygulamaları yaptıran görevli ısrarla bir şeyin üzerinde duruyorsa veya üzerine basa basa söylüyorsa bu yanlış yapıyorsunuz veya eksik bir şey söylüyorsunuz demektir dikkate alın

Uygulamalara ilk giren kursiyere içeride size neler yaptırıldı diye mutlaka sorun çünkü sizede aynısı yaptırılacak, bu soruyu arada bir tekrar sorun sınav ilerledikçe uygulamalarda kısaltmalar yaptırılabilir.

1-Yetişkin Temel yaşam desteği

2-Çocuk Temel yaşam desteği

3-Bebek Temel yaşam desteği

4-Bebek Tam hava yolu tıkanıklığı

5-Araçtan yaralı çıkarma

6-Kütük yuvarlamaya ait beş sorudan iki veya üç soru

7-İki sözlü soru

Yetişkin TYD zeti;

1. Olay yeri değerlendirmesi yap, güvenlik önlemlerini al, kendini tanıt, iznini al
2. Sözel olarak ve omuza dokunarak bilincini değerlendir (iyi misin, beni duyuyor musun ?)

YANIT VERMİYORSA!

Çevreden yüksek sesle yardım iste; 112'yi arat ve şok cihazını (OED) iste (YALNIZSAN SEN ARA hoparlörünü açıp bir yandan telefondaki sağlık görevlisinin yönlendirmelerini dinleyin ve uygulayın.),

- 1- Hasta/yaralı sert bir zemin üzerine sırt üstü yatır.
- 2- Hasta/yaralının yanına diz k.
- 3- Hasta/yaralının sıkan kıyafetini gevşet
- 4- Hasta/yaralının ağız içi kontrolünü yap
- 5- Hasta/yaralının baş geri çene yukarı pozisyonunu ver.
- 6- Hasta/yaralının solunumunu değerlendir (10 saniye süreyle hasta/yaralının nefes alıp almadığını ve göğüs kafesinin hareket edip etmediğini kontrol edin.)

Yetişkin TYD zeti;

Solunum yoksa:

Kalp masajına başlayın

Kalp masajı **HIZLI BASTIR, GÜÇLÜ BASTIR** prensibine göre yapılmalıdır

30 Kalp Masajı: Göğüs kemiği en az 5 cm ve en fazla 6 cm aşağı inecek şekilde (yandan bakıldığında göğüs yüksekliğinin 1/3'ü kadar)

HEDEF: Dakikada 100-120 bası

Göğüs basısından sonra 2 suni solunum desteği verilmelidir

- 30 kalp masajı, 2 (iki) solunum olacak şekilde uygulama yapın.
- Uygulamayı 5 (beş) kez tekrarlandıktan sonra hastayı kontrol edin.

Hastanın yaşamsal refleksleri veya 112 gelene kadar devam et.

OED CİHAZI GELİRSE TALİMATLARA UY

- Pedleri uygun yerlere yerleştir cihaz komutlarına uy
- Analiz yapılırken ve şok verilirken hastaya **DOKUNMA ve DOKUNDURTMA**

Hastada yaşam belirtisi görürsen:

KURTARMA(İYİLEŞME/DERLENME) POZİSYONU VER. (2-3 dakikada bir solunumunu kontrol et)

Çocuk (1-8 yaş) TYD özet;

1. Olay yeri değerlendirmesi yan, güvenlik önlemlerini al, kendini tanı, iznini al
2. Sözel olarak ve omuza dokunarak bilincini değerlendir (iyi misin, beni duyuyor musun?)

YANIT VERMİYORSA!

Çevreden yüksek sesle yardım iste; 112'yi arat ve şok cihazını (OED) iste (YALNIZSAN SEN ARA hoparlörünü açıp bir yandan telefondaki sağlık görevlisinin yönlendirmelerini dinleyin ve uygulayın.),

- 1- Hasta/yaralı sert bir zemin üzerine sırt üstü yatır.
- 2- Hasta/yaralının yanına diz çök.
- 3- Hasta/yaralının sıkı kıyafetini gevşet
- 4- Hasta/yaralının ağız içi kontrolünü yap
- 5- Hasta/yaralının baş geri çene yukarı pozisyonunu ver.
- 6- Hasta/yaralının solunumunu değerlendir (10 saniye süreyle hasta/yaralının nefes alıp almadığını ve göğüs kafesinin hareket edip etmediğini kontrol edin.)

Çocuk (1-8 yaş) TYD özeti;

Solunum yoksa:

Kalp masajına başlayın.

Kalp masajı **HIZLI BASTIR, GÜÇLÜ BASTIR** prensibine göre yapılmalıdır

30 Kalp Masajı: Göğüs kemiğinin altta kalan kısmını 1/2 oranında çökertecek kadar tek el ile bası uygulanır.

Göğüs basısından sonra 2 suni solunum desteği verilmelidir

İki Suni Solunum: Her biri bir saniye süren iki soluk ver (Hastanın göğsünü yükseltmeye yarayacak kadar)

- 30 kalp masajı, 2 (iki) solunum olacak şekilde uygulamaya devam edin.
- Uygulamayı 5 (beş) kez tekrarlandıktan sonra hastayı kontrol edin.

OED CİHAZI GELİRSE TALİMATLARA UY

- Pedleri uygun yerlere yerleştir cihaz komutlarına uy (Yetişkin pedi uygulanacaksa biri iki kürek kemiği ortasına diğeri ise göğsün ortasına yapıştırılmalıdır.)
- Analiz yapılırken ve şok verilirken hastaya **DOKUNMA ve DOKUNDURTMA**

Hastada yaşam belirtisi görürsen:

KURTARMA(İYİLEŞME/DERLENME) POZİSYONU VER. (2-3 dakikada bir solunumunu kontrol et)

Bebeklerde (0-1 YAŞ) TYD Özeti;

1. Olay yeri değerlendirmesi yap, güvenlik önlemlerini al, kendini tanıt, iznini al
2. Ayak altlarına vurarak bilincini değerlendir.

YANIT VERMİYORSA!

Çevreden yüksek sesle yardım iste; 112'yi arat ve şok cihazını (OED) iste (YALNIZSAN SEN ARA hoparlörünü açıp bir yandan telefondaki sağlık görevlisinin yönlendirmelerini dinleyin ve uygulayın.),

- 1- Hasta/yaralı sert bir zemin üzerine sırt üstü yatır.
- 2- Hasta/yaralının yanına diz çök.
- 3- Hasta/yaralının sıkan kıyafetini gevşet
- 4- Hasta/yaralının ağız içi kontrolünü yap
- 5- Hasta/yaralının baş geri çene yukarı pozisyonunu ver.
- 6- Hasta/yaralının solunumunu değerlendir (10 saniye süreyle hasta/yaralının nefes alıp almadığını ve göğüs kafesinin hareket edip etmediğini kontrol edin.)

Solunum yoksa:

30 Kalp Masajı: Göğüs kemiği 4 cm aşağı inecek şekilde, İki meme çizgisi arasından çizilen hayali çizginin göğüs kemiğini kestiği noktanın hemen alt kısmına İKİ PARMAKLA (yandan bakıldığında göğüs yüksekliğinin 1/3'ü kadar çöktürülecek)

Göğüs basısından sonra 2 suni solunum desteği verilmelidir

İki Suni Solunum: Her biri bir saniye süren, ağız burun birlikte ağızımızın içine alacak şekilde iki soluk ver (Hastanın göğsünü yükseltmeye yetecek kadar)

- 30 kalp masajı, 2 (iki) solunum olacak şekilde uygulamaya devam edin.
- Uygulamayı 5 (beş) kez tekrarlandıktan sonra hastayı kontrol edin.

OED CİHAZI GELİRSE TALİMATLARA UY

- Pedleri uygun yerlere yerleştir cihaz komutlarına uy
- Analiz yapılırken ve şok verilirken hastaya **DOKUNMA ve DOKUNDURTMA**

Hastada yaşam belirtisi görürsen:

KURTARMA(İYİLEŞME/DERLENME) POZİSYONU VER. (2-3 dakikada bir solunumunu kontrol et)

BEBEKLERDE TAM HAVA YOLU TIKANIKLIĞI

1. Tıkanma tipini ayırt et (tam tıkanma belirtileri: ağlayamaz, morarır, çırpırır)
2. 112'yi arat
2. Bebekte ağız kontrolü ile başlanır, cisim gözükmüyorsa elle alınır, gözükmüyorsa kör dalış yapılmaz
3. Bebek ilk yardımcının bir kolu üzerine ters olarak yatırılır
4. Başparmak ve diğer parmakların yardımıyla bebeğin çenesi kavranarak boynundan tutulur ve yüzüstü pozisyonda öne doğru eğilir
5. Baş gergin ve gövdesinden aşağıda bir pozisyonda tutulur
6. 5 kez serbest elinizin topuğu ile ileriye doğru bebeğin sırtına kürek kemiklerinin arasına vurulur
7. Cismin çıkıp çıkmadığı kontrol edilir eğer çıkmadıysa;
7. Diğer kolun üzerine baş iki elle kavranarak sırtüstü çevrilir
9. Çıkmadıysa başı gövdesinden aşağıda olacak sırtüstü şekilde tutulur
10. 5 kez iki parmakla göğüs kemiğinin alt yarısına göğsü 3/1 oranında çöktürecek kadar içeri ve yukarı olacak şekilde bası uygulanır
11. Yabancı cisim çıkana kadar devam edilir
12. Hastanın bilinci kapanırsa, sert zemin üzerine yatırılır, temel yaşam desteğine başlanır

Araç İçinden Yaralı ıkarma işlem basamakları;

Solunum durması ve yangın, patlama gibi tehlikeli durumlarda yaralının omuriliğine zarar vermeden araçtan dışarı çıkarma yöntemidir

1. Olay yeri değerlendirmesi yap, güvenlik önlemlerini al
2. Bilinç kontrolünü yap, 112 ara(arat), solunum kontrolü yap

Eğer solunum yok ise;

3. Yaralının sıkışmadığından emin ol (bacak kontrolü), emniyet kemeri açılır
4. Hasta/yaralıya yan tarafından yaklaşılır ve bir elle kolu diğer elle de çenesi kavranarak boynu tespit edilir (Yaralının boşta kalan eli mümkünse cebi veya pantolonun içine yerleştirilir)
5. Baş boyun gövde hizasını bozmadan araçtan dışarı ek
6. Hasta/yaralı yavaşça yere veya sedyeye yerleştirilir

Kütük Yuvarlama Tekniği (Sözel Anlatım)

Kimlere uygulanır : Baş-boyun, kafatası omurga yaralanmasından şüphelenilen hastaları sedye üzerine yerleştirmek için uygulanır.

En az kaç ilk yardımcı ile uygulanır : En az 2 kişi gereklidir. İdeal olanı 4 (dört) kişi

İlk yardımcıların görevleri :

Birinci ilk yardımcının görevi; başı ve boynu sabit tutar ve komutları verir.

İkinci ilk yardımcının görevi; omuz ve kalçadan tutarak hastayı çevirmede görevlidir.

Üçüncü ilk yardımcının görevi; kalçadan ve ayak bileğini tutarak hastayı çevirmede görevlidir.

Dördüncü ilk yardımcının görevi; sedyeyi hastanın altına yerleştirir ve sırt muayenesi yapar.

2 (iki) Adet Sözlü Soru

1. TYD YAPILIRKEN OED YOKSA HASTA NE ZAMAN DEĞERLENDİRİLİR?
2. KISMİ TIKANMA OLAN YETİŞKİN HASTANIN İLK YARDIM UYGULAMASI NEDİR?
3. KOLDA KANAMA VAR, İLK YARDIMINDA İLK NE YAPILIR?
4. KANAMALI BİR HASTADA, HASTANIN BİLİNCİ AÇIK İSE HANGİ POZİSYON VERİLİR?
5. İÇ KANAMASI OLAN BİR HASTANIN İLK YARDIMI NASIL OLMALIDIR?
6. ŞOK POZİSYONU NASIL VERİLİR?
7. BURUN KANAMASINDA İLK YARDIM NASIL YAPILIR?
8. KULAK KANAMASI OLAN KİŞİNİN BİLİNCİ AÇIK İSE HANGİ POZİSYON VERİLİR?
9. KULAK KANAMASI OLAN KİŞİNİN BİLİNCİ AÇIK İSE HANGİ POZİSYON VERİLİR?
10. KULAK KANAMASI OLAN KİŞİNİN BİLİNCİ KAPALI İSE HANGİ POZİSYON VERİLİR?
11. YARAYA SAPLANAN YABANCI CİSİM VARSA NE YAPILMALIDIR?
12. DELİCİ KARIN YARALANMALARINDA DIŞARI ÇIKAN ORGANLARA MÜDAHALE NASIL OLMALIDIR?
13. DELİCİ KARIN YARALANMALIRINDA HASTANIN BİLİNCİ AÇIKSA POZİSYONU NASIL OLMALIDIR?
14. DONMA İLK YARDIMINDA İLK NE YAPILMALIDIR?

15. KOLDA KIRIK VAR TESPİT YAPILIRKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR NELERDİR?
16. BURKULMANIN İLK YARDIMINDA TESPİT NASIL OLMALIDIR?
17. ÇIKIK İLK YARDIMINDA NELERE DİKKAT EDİLMELİDİR?
18. SARA KRİZİNDE MÜDAHALE EDERKEN NELERE DİKKAT EDİLMELİDİR?
19. KAN ŞEKERİ DÜŞMESİNDE HASTANIN BİLİNCİ AÇIKSA NE YAPILMALIDIR?
20. GÖĞÜS AĞRISI OLAN KİŞİDE POZİSYON NASIL OLMALIDIR?
21. ARI SOKMALARININ İLK YARDIMI NASIL OLMALIDIR?
22. DENİZ CANLISI SOKMASINDA İLK YARDIM NASIL OLMALIDIR?
23. KÖPEK ISIRMALARINDA İLK YARDIM NASIL OLMALIDIR?
24. SUDA BOĞULMALARDA İLK YARDIM YAPILIRKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER NELERDİR?

TANIMLAR

SARIZEYBEK Eğitim Grubu

www.ilkyardimegitimiizmir.com

İLK YARDIM NEDİR?

Ani olarak ortaya çıkan hastalık veya yaralanma durumunda; kişinin hayatını korumak, sağlık durumunun kötüleşmesini önlemek ve iyileşmesine destek olmak amacıyla olay yerindeki mevcut imkânlarla yapılan hızlı ve etkili müdahalelerdir.

İLK YARDIMCI KİMDİR?

Sağlık bakanlığınca belirlenen standartlara uygun eğitimi alarak, verilen eğitim çerçevesinde uygulamalar yapabilen ilkyardımcı belgesi sahibi olan kişiye denir.

ACİL DURUM NEDİR?

Sağlık, yaşam, mülk veya çevre için acil risk oluşturan durumları ifade eden ve çoğu zaman kötüleşmeyi önlemek için acil müdahale gerektiren durumlardır

İLK YARDIMIN AMAÇLARI

Hayatı korumak

Durumun kötüye gitmesini önlemek

İyileşmeye destek olmak

Sağlık kuruluşuna güvenle ulaşmasına yardımcı olmak

H/Y DEĞERLENDİRME BASAMAKLARI

1. Aşama : Bilinç ve solunum

2. Aşama : Tüm vücut kontrolü

3. Aşama : H/Y'nın hikayesinin alınması

İNSAN VÜCUDUNU OLUŞTURAN SİSTEMLER

Dolaşım

Solunum

Sinir

Kas - iskelet

Cilt

TEMEL YAŞAM DESTEĞİ NEDİR?

30 kalp masajı 2 solunum

5 Turda bir ilkyardımcı 2 kişi ise değiştir

Kalp masajı HIZLI BASTIR GÜÇLÜ BASTIR
prensibine göre yapılır.

1/3 oranında; Dakikada 100 - 120 bası

Erişkinlerde üstten bakıldığında 5-6 cm;
Çocuklarda 5 cm; Bebeklerde 4 cm olacak
şekilde göğüs kemiği çöktürölür

Solunum ağızdan ağıza / Ağızdan buruna ,
göğüs kafesi şişecek kadar verilir.

Yetişkin : Çift el

Çocuk : Tek el

Bebek : 2 parmak

TYD; 112 gelene, hasta kendine gelene, siz
yoruluncaya kadar yapılır

YAŞAM ZİNCİRİ

1. Ani kalp durmasının hızlıca tanınması ve 112
acil yardım numarasının aranması

2. Erken dönemde göğüs basısına başlanması

3. OED ile erken dönemde defibrilasyon
yapılması

4. Ambulans ekiplerince gelişmiş ileri yaşam
desteği uygulanması

5. Hastanede uygulanan canlandırma sonrası
bakım

6. İyileşme

İNME (FELÇ) NEDİR?

İnme beyindeki bir damarın aniden tıkanması ya da kanamasına bağlı olarak meydana gelir. Bu durum hasta/yaralının beynindeki etkilenen bölgenin yerine göre vücudunun bir kısmını hareket ettirememesi, konuşamaması ve anlamaması gibi durumlara yol açar

HAVA YOLU TIKANIKLIĞI NEDİR?

Hava yolunun, solunumu gerçekleştirmek için gerekli havanın geçişine engel olacak şekilde tıkanmasıdır. tıkanma tam tıkanma ya da kısmi tıkanma şeklinde olabilir.

ÇOCUKLUK ÇAĞI (ATEŞE BAĞLI) NÖBET NEDİR?

Beş yaş altı çocuklarda görülen enfeksiyonlara bağlı ortaya çıkan yüksek ateş beyin hücrelerindeki elektriksel aktivitede bozulmaya ve nöbete neden olabilir.

PRESENKOP - BAYILAYAZMA NEDİR?

Tam bir bayılmanın olmadığı ancak bayılma öncesi ortaya çıkan tablo bayılma öncesi durum (presenkop - bayılayazma) olarak adlandırılır.

BİLİNÇ BOZUKLUĞU NEDİR?

Uyku halinden başlayarak hiç bir uyarana tepki vermemeye kadar giden durumdur

BAYILMA NEDİR?

Beyne giden kan akışının geçici bir süre ile azalmasından kaynaklanan kısmi veya tam bir bilinç kaybıdır.

KANAMA NEDİR?

Damar bütünlüğünün bozulması sonucu kanın damar dışına (vücudun içine veya dışına doğru) doğru akmasıdır.

KAN NEDİR?

Kan vücuttaki oksijeni, besin maddelerini, hormonları, vitaminleri, antikorları dokulara taşıyan, oluşan karbondioksit ve atık maddeleri vücuttan uzaklaştıran yaşamsal bir sıvıdır.

KANAMANIN CİDDİYETİ HANGİ DURUMLARA BAĞLIDIR?

Kanamanın hızına

Vücutta kanın aktığı bölgeye

Kanama miktarına

Kişinin fiziksel durumu ve yaşına

KANAMANIN ÇEŞİTLERİ NELERDİR?

Kanın aktığı bölgeye göre:

Dış kanama

İç kanama (Ağız, Burun, Kulak)

Kanayan damarın özelliğine göre :

Atardamar

Toplar damar

Kılcal damar

ŞOK NEDİR?

Dokuların ihtiyacı olan oksijen ve diğer temel gereksinimlerin dolaşım bozukluğu nedeniyle sağlanamaması durumuna şok adı verilir.

YANIK NEDİR?

Yanık, cilt ve/veya cilt altı dokularda; termal, elektrik, kimyasal ajanlara maruz kalarak oluşan akut hasarlanmaya verilen isimdir

1.derece; derinin en üst bölümü etkilenmiş (Güneş Yanığı vb...)

2.derece; derinin orta kısmına kadar etkilenmiş (Su dolu kesecikler oluşması)

3.derece; kas sinir doku hepsi yanmış (Ağrı duyusunun olmaması)

SICAK ÇARPMASI NEDİR?

Vücut sıcaklığının 41,1 santigrat derece veya daha yüksek bir sıcaklığa yükselmesi ile karakterize bir hastalık türüdür

Temel sorun vücudun ısı düzenleme mekanizmasının bozulmuş olmasıdır

DONMA (DONUK) NEDİR?

Dokuların soğuğa maruz kalarak hasarlanmasıdır

ÇIKIK NEDİR?

Eklemi oluşturan kemiklerin yer değiştirmesi nedeni ile, eklem yüzeylerinin artık birbirleri ile temas etmeyecek şekilde tamamen bozulmasıdır.

BURKULMA NEDİR?

Bir eklemin bağları veya eklemi çevreleyen dokularında meydana gelen yaralanmadır.

EKLEM NEDİR?

Kemikler arasındaki işlevsel bağlantıyı sağlayan birleşme yerleridir.

KIRIK NEDİR?

Bir kemikte meydana gelen kırılma veya çatlama kırık adı verilir. Kemik bütünlüğünün bozulmasıdır.

AÇIK KIRIK NEDİR?

Deri bütünlüğü bozulmuş olan kırıklardır. Kanama ve enfeksiyon riski vardır.

ATEL NEDİR?

Zedelenmiş dokuların veya hasar görmüş kemiklerin düzgün bir biçimde sabitlenmesi için kullanılan malzemelerdir.

BOĞULMA NEDİR?

Boğulma, su/sıvıya dalma ya da batma nedeniyle solunum bozukluğu yaşanması veya sürecin ölüm ile sonlanmasıdır .

ZEHİR NEDİR?

Zehir; yutulduğunda, solunduğunda, enjekte edildiğinde veya cilt yolu ile emildiğinde insan sağlığına zarar veren maddelerin genel adıdır.

Bir maddenin zehirli olup olmadığını belirleyen onun miktarıdır.

ZEHİRLENME YOLLARI NELERDİR?

Bunlar;

- Sindirim yolu ile zehirlenme (ağızdan)
- Solunum yolu ile zehirlenme (gazlar)
- Enjeksiyon yolu ile zehirlenme
- Cilt emilimi ile zehirlenme
- Göze sıçrayan maddelerle zehirlenme

KAPALI KIRIK NEDİR?

Deri altında kemik bütünlüğü bozulmuştur. Deri sağlamdır.

ZORLANMA NEDİR?

Aşırı gerginlik veya kullanımdan kaynaklanan kas liflerindeki yaralanmadır.

ŞİDDETLİ ALERJİ (ANAFLAKSİ)

Arı sokmaları, yer fıstığı ve penisilin gibi vücudun duyarlı olduğu alerjenlere karşı bağışıklık sisteminin verdiği aşırı tepkidir.

Şiddetli alerji hayatı tehdit eder, Anaflaktik şok nedeniyle hasta yaşamını kaybedebilir.

YÜKSEK ATEŞ NÖBETİ NEDİR?

Beş yaş altı çocuklarda görülen enfeksiyonlara bağlı ortaya çıkan beyin hücrelerindeki elektriksel aktivitede bozulmaya ve nöbete neden olur.

SARA NÖBETİ NEDİR?

Kişinin istemi dışında vücut kaslarının bir bölümünün ya da tamamının sarsılarak kasılmasıdır.

Nöbetin nedeni beyin hücrelerinin normal dışı çalışmasıdır.

ASTİM (NEFES DARLIĞI) NEDİR?

Solunum yollarını etkileyen kronik bir akciğer hastalığıdır

KOAH NEDİR ?

Akciğerlerde bulunan bronĐ adı verilen hava keseciklerinin tıkanması sonucu ortaya çıkan kronik bir hastalıktır.

Yağlı ve çok sigara iğen kiğilerde sıklıkla gürülür.

HİPOTERMİ NEDİR?

Vücut Sıcaklığının 35°C'nin Altına Düğtüğünde Ortaya Çıkan Durum

SICAK YORGUNLUĞU NEDİR?

Yüksek sıcaklıklara uzun süre maruz kalınmasına ve sıvıların yetersiz veya dengesiz alımına bağlı olarak ortaya çıkabilen, hafif seyirli bir hastalık türüdür

İLK YARDIM YÖNTEMLERİ

SARIZEYBEK Eğitim Grubu

www.ilkyardimegitimiizmir.com

KALP KRİZİNDE İLK YARDIM

Hastanın hayati bulgularını kontrol edin.

Dinlenmeye alınır ve sakinleştirilir.

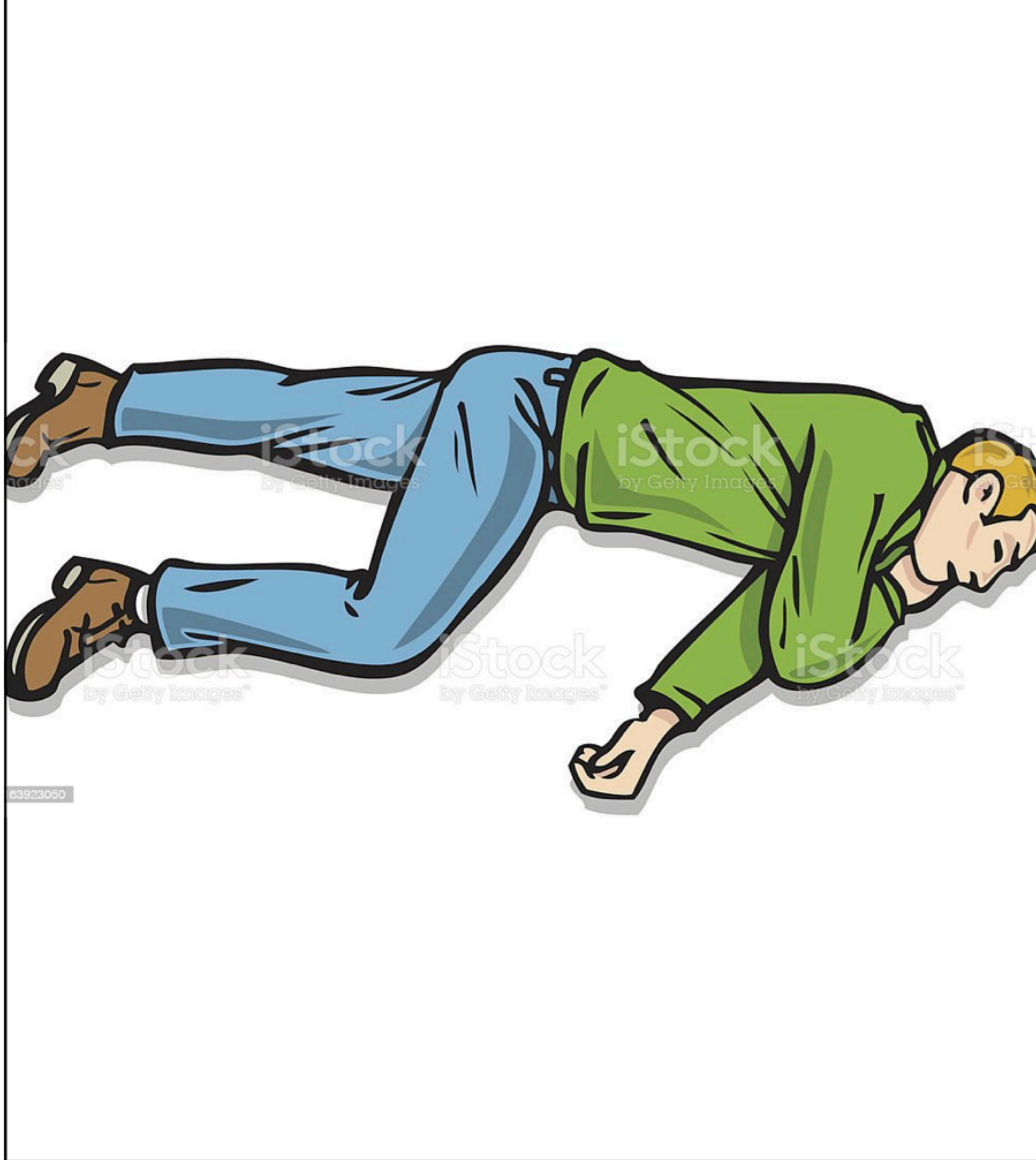
Yarı oturur pozisyon verilir.

Kullandığı ilaçları varsa hastanın almasına yardım edin.

Tıbbi yardım sağlanır. 112

Yaşam bulguları takip edilir.

ŞEKER DÜŞÜKLÜĞÜNDE İLK YARDIM

Hastanın güvenli bir yere oturmasını veya uzanmasını sağlayın.

Bilinç açık ve kusma yok ise ağızdan şeker şekerli içecekler verilir.

10-15 dakikada belirtiler düzelmez ise yardım çağrılır.

Bilinç kapalı solunum var ise
Kurtarma pozisyonu verilir.

Bilinci kapalı solunumunda
yoksa TYD başlanır.

Tıbbi yardım sağlanır. 112

DIŞ KANAMALARDA İLK YARDIM

H/Y nın durumu değerlendirilir

Tıbbi yardım istenir.

Yara kanama değerlendirilir.

Kanayan yer üzerine temiz bez ile 5 dakika bastırılır

Kanama durmazsa ikinci bez ile 5 dakika daha bastırılmaya devam edilir

Pansumanı sabit tutmak için basınçlı bandaj uygulanır

Yaralanma bölgesinde saat, bilezik ve yüzük gibi takılar varsa çıkarın

Kanama durmuyorsa son çare turnike

Şok pozisyonu verilir

Yaşam bulguları 2-3 dakikada bir kontrol edilir.

İÇ KANAMALARDA İLK YARDIM

H/Y nın durumu değerlendirilir

Üzeri örtülerek şok pozisyonu verilir.

Tıbbi yardım istenir. 112

Asla yiyecek içecek verilmez.

Hareket ettirilmez. (Özellikle kırık varsa.)

Yaşam bulguları incelenir.

Sağlık kuruluşuna sevki sağlanır

DELİCİ GÖĞÜS YARALANMALARINDA İLK YARDIM

Bilinç değerlendirilir.

Yara üzeri naylon poşet sarılı bir bez ile kapatılır. 3 tarafı bantlanır bir tarafı açık bırakılır.

H/Y a bilinç açıksa yarı oturur pozisyon verilir.

Ağızdan hiçbir şey verilmez

Yaşam bulguları kontrol edilir

Tıbbi yardım sağlanır. 112

KARIN YARALANMALARINDA İLK YARDIM

Bilinç değerlendirilir.

Dışarı çıkan organlar asla içeri sokulmaz. Geniş nemli bir bez ile örtülür nemli bezin üzerine naylon poşet yada streç film ile desteklenir.

H/Y a bilinç açıksa
Sırt üstü bacaklar bükülülolarak
yatırılır pozisyon verilir.

Isı kaybını önlemek için H/Y nın üzeri örtülür.

Ağızdan yiyecek içecek verilmez

Yaşam bulguları kontrol edilir

Tıbbi yardım sağlanır. 112

ISI İLE OLUŞAN YANIKLARDA İLK YARDIM

Bilinç değerlendirilir.

Yanık bölge en az 20 dk tazyiksiz soğuk su ile yıkanır.

Yanan alan genişse suyla yıkanmaz ıslak kompres ile soğutma işlemi yapılır.

Ödem oluşabileceği için yüzük saat bilezik v.s çıkarılır.

Üzerindeki giysiler yapışan yerler kesilerek çıkarılır.

Su dolu kabarcıklar patlatılmaz. İlaç sürülmez

Isı kaybını önlemek için H/Y nın üzeri örtülür.

Hijyen ve temizliğe dikkat edilir

Tıbbi yardım sağlanır. 112

KİMYASAL YANIKLARDA İLK YARDIM

Kimyasal maddenin deri ile teması kesilir.

Bölge bol tazyiksiz su ile en az 15-20 dk. yıkanır.

Kimyasal bulaşmış giysiler ve takılar çıkarılır.

Isı kaybını önlemek için H/Y nın üzeri örtülür.

Tıbbi yardım sağlanır. 112

ELEKTRİK YANIKLARDA İLK YARDIM

H/Y a dokunmadan önce akım kesilir.

H/Y yı eğer herhangi bir tehlike söz konusu değil ise yerinden oynatmayın.

Temiz su kullanarak yanık yaralarını soğutun. Ancak soğutma işlemini sadece elektrik çarpma tehlikesi yoksa yapın ve akımın kapalı olduğundan da kesinlikle emin olun.

Yanığa 10-15 dakika veya yanıkların acı vermesini durdurana kadar su dökün.

Yanık yaralarını temiz pamuklu bir bezle örtün.

Hasta/yaralıyı sıcak tutun, ancak aşırı ısıtmayın

Mümkünse, yanmış olan elleri, bacakları veya ayakları yüksek konumda tutun

Tıbbi yardım sağlanır. 112

SICAK YORGUNLUĞUNDA İLK YARDIM

Hasta/yaralının serin bir yere taşınmasına yardımcı olun.

Bacaklarını hafifçe kaldırmış bir vaziyette uzanmasını yardım edin.

Hasta/yaralıyı temiz bir bez veya sünger gibi bir malzemeyle silerek ya da serin bir duş almasını sağlayarak soğutun

Bol sıvı tüketmesini sağlayın

Hasta/yaralının dinlenmesini isteyin

112 acil yardım numarasını arayarak ya da aratarak yardım isteyin

Hasta/yaralının nefesini ve bilincini gözlemlemeye devam edin

SICAK ÇARPMASINDA İLK YARDIM

Hasta/yaralının serin bir yere taşınmasına yardımcı olun

Nefesini ve bilincini kontrol edin

Bacakları hafifçe kaldırılmış bir vaziyette uzanmasına yardım edin

Soğutma işlemi uygulayın . Bol sıvı tüketmesini sağlayın

Hasta/yaralının dinlenmesini isteyin

112 acil yardım numarasını arayarak ya da aratarak yardım isteyin

Hasta/yaralının nefesini ve bilincini gözlemlemeye devam edin

DONMALARDA İLK YARDIM

H/Y daha sıcak ve kapalı bir yere taşıyarak soğukla temasını kesin

Islak giysileri yavaşça çıkarın. Islak kıyafetleri ılık, kuru kaban, palto, ceket veya battaniye ile değiştirin

Yaralıyı hareket ettirmeyin, donan bölgeye masaj yapmayın

Bilinci yerindeyse yudum yudum olacak şekilde yavaşça ılık, tatlı ve alkolsüz içecekler verin.

Kollar ve bacaklar gibi uzuvları ısıtmaya çalışmayın

Hasta/yaralının sigara içmesine kesinlikle izin vermeyin

Tıbbi yardım sağlanır (112).

BURKULMADA İLK YARDIM

Burkulan ekleme dolaşımı bozmayacak şekilde bandaj yapılması önerilir

Buzu bir bez veya havluya sarılarak yara yerine 20 dk soğuk uygulayın

Hasta/yaralının hareket etmesine izin vermeyin. Mutlaka dinlenmesini sağlayın

Tıbbi yardım sağlanır

ÇIKIKLARDA İLK YARDIM

Eklemi hareket ettirmeyin. Yardım gelinceye kadar, etkilenen eklemi sabit pozisyonda tutun

Yerinden çıkmış bir eklemi hareket ettirmeye veya yerine oturtmaya çalışmayın.

Yaralı eklemin üzerine doğrudan cilde temas etmemesi için bir bez veya havluya sararak 20 dakika buz uygulayın

Tıbbi yardım sağlanır

KIRIKLARDA İLK YARDIM

Kırık olan bölge sabitleninceye kadar yaralıyı hareket ettirmemeye çalışın

Hasta/yaralıya güven verin ve sakinleştirmeye çalışın.

Tespit parmaklar açıkta kalacak şekilde yapılır.

Kırık bölgenin alt ve üstündeki eklemleri de içine alacak şekilde atel yapılır.

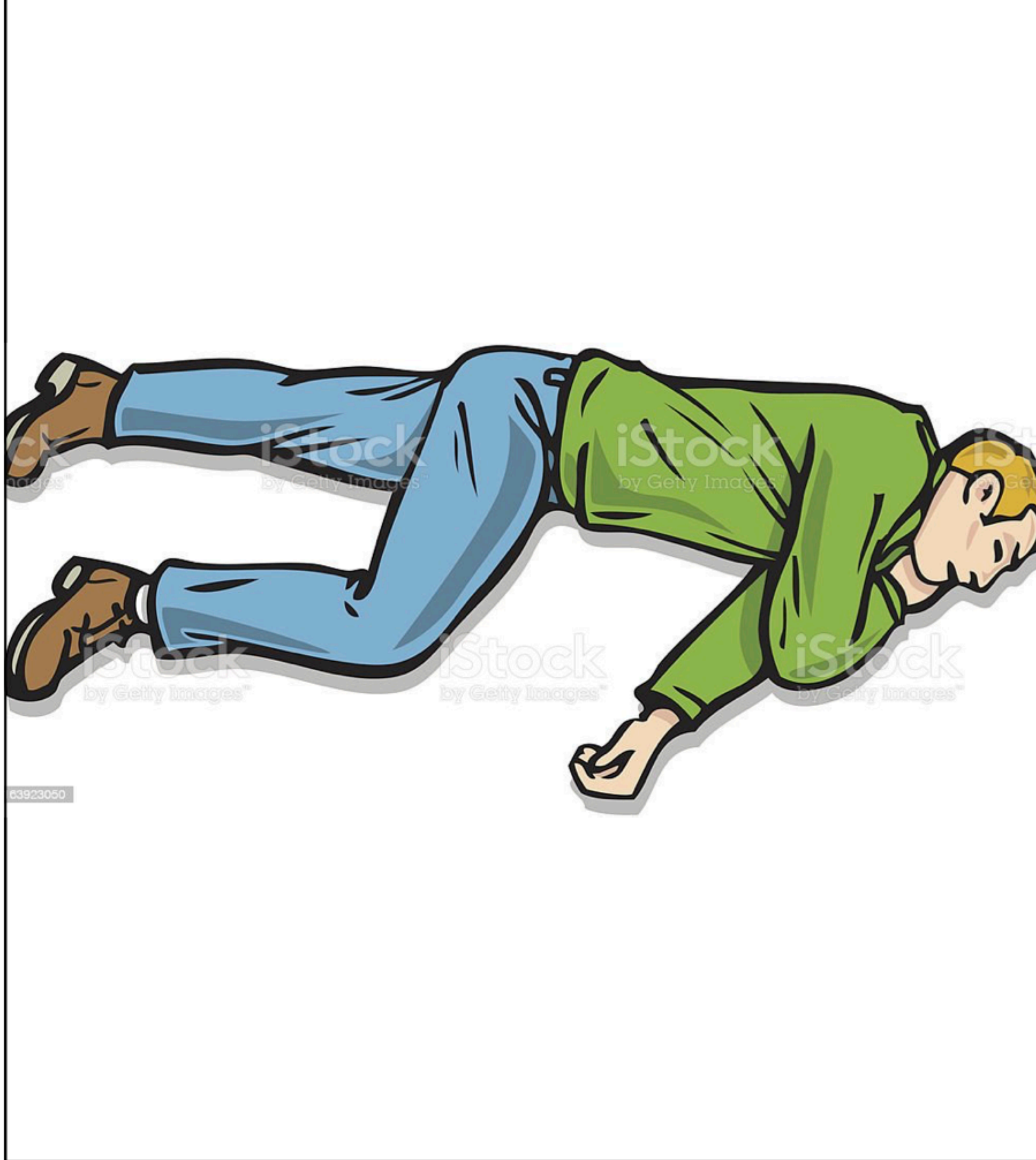
Kırık bölge asla düzeltilmeye çalışılmaz.

Şiddetli bir kanama varsa, kanamanın üzerine bastırın ya da basınçlı bandaj uygulaması yapın

Hasta/yaralıya su dahil kesinlikle herhangi bir yiyecek veya içecek vermeyin

Tıbbi yardım sağlanır (112).

SARA KRİZİNDE İLK YARDIM

Hasta/yaralının üzerinde ve/veya çevresinde yaralanmasına neden olabilecek eşyalar varsa uzaklaştırın

Kendisine zarar vermemesi için dikkatli olun

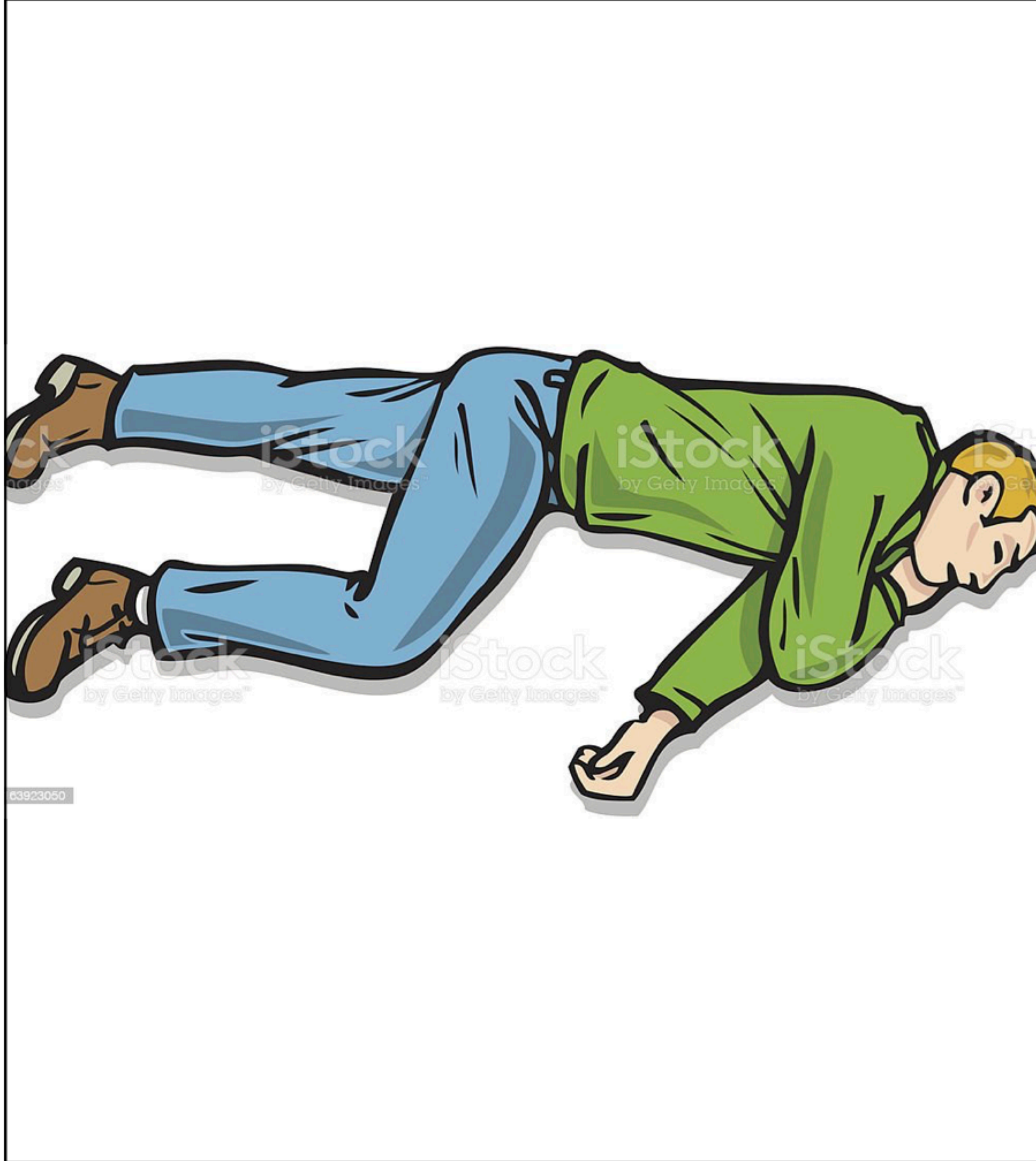
Başını çarpmasını engellemek için başın altına yumuşak bir malzeme koyun

Nöbet süresini kaydedin

Hasta/yaralının yardım gelinceye ya da tamamen uyanık hale gelinceye kadar yanından ayrılmayın

Yaşamsal bulgu yoksa tıbbi yardım sağlanır. 112

SİNDİRİM YOLU İLE ZEHİRLENMELERDE İLK YARDIM

H/Y bilinç değerlendirilir.

Eğer yapılabiliyorsanız zehirli maddenin ne olduğunu saptayın ve sağlık ekiplerine bilgi verin

Eğer zehirli madde ağız yoluyla alındıysa hastaya yiyecek veya içecek bir şey vermeyin. Kusturmaya çalışmayın, kusuyorsa engellemeyin

Eğer hasta/yaralının yaşamsal fonksiyonları bozursa ve Temel Yaşam Desteği uygulaması gerekiyorsa, kendinizi koruyarak gerekli müdahaleyi yapın

Hastanın bilinci kapalı ancak yaşamsal fonksiyonları normale hastayı kurtarma (iyileşme, derlenme) pozisyonuna getirin

Tıbbi yardım sağlanır 112- (114 UZEM)

SOLUNUM YOLU ZEHİRLENMELERİNDE İLK YARDIM

Hasta/yaralıyı temiz havaya çıkarın veya pencere, kapı vs. açarak ortama temiz hava girmesi sağlayın.

Mutlaka maske veya ıslak bir bezle ağızınızı ve burnunuzu kapatın ve ortamdan mümkün olduğunca hızlı şekilde çıkın.

Bilinç açıkta yarı oturur pozisyon verilir.

Bilinç kapalı solunum varsa Kurtarma pozisyonu verilir

Tıbbi yardım sağlanır. 112

CİLT YOLU İLE ZEHİRLENMELERDE İLK YARDIM

Yaşam bulguları değerlendirilir.

Ellerin zehirli madde ile teması önlenir.

Zehir bulaşmış giysiler çıkarılır.

20 dakika soğuk suyla yıkayın

Tıbbi yardım sağlanır. 112

ENJEKSİYON YOLU İLE ZEHİRLENMELERDE İLK YARDIM

Yaşam bulguları değerlendirilir.

Mümkünse iğneyi çıkarın.

Tıbbi yardım sağlanır. 112

GÖZE SIÇRAYAN BİR MADDE İLE ZEHİRLENMELERDE İLK YARDIM

Yaşam bulguları değerlendirilir.

Gözü oda sıcaklığında temiz su ile burun tarafından başlayarak dışa doğru yıkayın

Diğer göze yıkama suyunun kaçmamasına özen göstererek gözü 10 dakika boyunca yıkayın

Tıbbi yardım sağlanır. 112

KEDİ-KÖPEK VS. HAYVAN ISIRMALARINDA İLK YARDIM

Yaşam bulguları değerlendirilir.

Yarayı 10-15 dakika su ve sabunla yıkayın

Ciddi yaralanma ve kanama varsa basınç yapılarak kanama durdurulur.

Yarayı kuru temiz bir bezle veya bandajla örtün

Tıbbi yardım sağlanır. 112

H/Y tetanoz ve kuduz aşısı için uyarılır.

ARI SOKMALARINDA İLK YARDIM

Arının iğnesi görünüyorsa kart vb ile sıyrılarak çıkarılır.

Sokma yerini su ve sabun ile yıkayın

Soğuk uygulama yaparak ödem ve zehir emilimini azaltın

Ağız içi sokmalarında, alerji hikâyesi olanlarda ve tüm vücudu ilgilendiren (sistemik) bulgular gösterenlerde hemen 112 acil yardım numarasını arayarak ya da aratarak yardım isteyin

Nefes darlığı, dil, boğaz ve yüzde şişlikle ciddi alerjik bulguları olan hastaların reçete edilmiş ilacı (Epinefrin oto enjektör) varsa hastanın bacağı üzerinden kaslı bir bölgeye uygulayın

YILAN SOKMALARINDA İLK YARDIM

Isırılan kişinin kanıyla temas etmemeye çalışın

Şişme nedeniyle kan akışını engelleyecek yüzük ve saat gibi takıları ve sıkı giysileri çıkarın

Yarayı temiz bir pamuklu bez veya bandajla örtün.

Isırık yeri kol ve bacaklarda ise yara üstünden dolaşımı engellemeyecek şekilde bandaj uygulayın

Yaralı uzvu hareket ettirmemeye çalışın ve mümkünse atel (tespit) uygulayın

112 acil yardım numarasını arayarak ya da aratarak yardım isteyin

Yaşamsal bulguları gözlemleyin

KENE ISIRIKLARINDA İLK YARDIM

Keneye asla çıplak elle dokunmayın ve eldiven giyin

Keneleri ince cımbız kullanarak (parmaklarla değil) çıkarın, gerekli kan testlerini yaptırtmak için en yakın sağlık kuruluşuna başvurun.

Keneyi mümkün olduğu kadar cilde yapıştığı yere en yakın yerden baş kısmından tutarak çok sıkmadan yukarı doğru çekerek çıkartın

Kenenin gövdesini sıkmayın, ezmeyin ve patlatmayın

Vazelin, alkol, benzin, mazot ve aseton gibi maddeler uygulamayın

Kene çıkarmakta güçlük çekerseniz veya keneyi çıkartma işlemi yapamayacağınızı düşünüyorsanız zaman kaybetmeden en yakın sağlık kuruluşuna başvurun

ÖRÜMCEK ISIRIKLARINDA İLK YARDIM

Isırılan bölgeyi su ve sabunla yıkayın ve ısırılan bölgeye soğuk uygulaması yapın

Kan dolaşımını engellemeyecek şekilde bandaj uygulayın

Örümceğin ısırıldığı bölgede kızarıklık ve ağrı artışına ilave olarak uyuşukluk başlarsa en yakın sağlık kuruluşuna hastayı yönlendirin

Hastada tüm vücudu ilgilendiren (sistemik) bulgular varsa hemen 112 acil yardım numarasını arayarak ya da aratarak yardım isteyin

AKREP SOKMALARINDA İLK YARDIM

Hasta/yaralıyı sakinleştirin ve sokmanın olduğu bölgeyi hareket ettirmeyin

Sokulan yeri su ve sabunla nazikçe yıkayın

Sokulan yerin üzerine 15 dakika soğuk uygulama yapın

Kan dolaşımını engellemeyecek şekilde bandaj uygulayın

Sokulan yere kesme veya emme gibi herhangi bir işlem yapmayın

112 acil yardım numarasını arayarak ya da aratarak yardım isteyin

DENİZANASI SOKMALARINDA İLK YARDIM

Kişinin sokulan bölgeyi ovmasını önleyin

Denizanasının dokunaçlarını çıkarın

Eğer dokunaçlar yapışık durumda ise; bunları kredi kartı gibi düz bir nesne kullanarak kazıyarak çıkarın

Denizanasının türünden emin değilseniz temas bölgesini sadece deniz suyu ile iyice yıkayın, sıcak uygulama yapın

Tatlı su uygulaması yapmayın. Tatlı su nematosistlerdeki zehrin açığa çıkmasına ve daha fazla zehirlenmeye neden olabilir

Ölümcül denizanası olan bölgelerde hemen 112 acil yardım numarasını arayarak ya da aratarak yardım isteyin

DENİZ CANLILARI SOKMALARINDA İLK YARDIM

Yaralı bölge hareket ettirilmez.

Batan diken varsa görülüyorsa çıkarılır.

Etkilenen bölge ovulmaz.

Sıcak uygulama yapılır.

BOĞULMALARDA İLK YARDIM

Olay yerinin sizin için güvenli olduğundan emin olun

Tek başına iseniz bağırın veya yardım çağırın ancak hasta/yaralıyı yalnız bırakmayın. Olaya yerindeki bir kişiden 112 acil yardım numarasını araması için yardım isteyin

Eğer hasta sırt üstü değilse, sırt üstü döndürün ve yanına diz çökün, Temel Yaşam Desteğine başlayın

Temel Yaşam Desteğine; hasta/yaralı uyanıncaya, hareket edinceye, gözlerini açıncaya ve normal nefes alma başlayıncaya kadar; yardım (deneyimli sağlık ekibi) gelinceye ve devralıncaya kadar; devam edemeyecek kadar yorgun hale gelinceye kadar devam edin.

Eğer yeterli bir eğitim ve deneyiminiz varsa hasta/yaralıya daha suyun içindeyken solunum desteği verin. Su içindeyken yapılan bu uygulama hasta/yaralının hayatta kalma şansını artırır

Suda boğulmalarda kafatası ve omurga hasarı olabileceğinden hasta/yaralıyı karaya çıkarırken, baş-boyun-gövde eksenini sarsmadan çıkarmaya çalışılır

HASTA ve YARALIYA VERİLEBİLECEK POZİSYONLAR

SARIZEYBEK Eğitim Grubu

www.ilkyardimegitimiizmir.com

ŞOK POZİSYONU

Şok pozisyonu bilinci ve solunumu olan kişilere verilir (Kanama, Bayılma, Şok ve benzeri durumlarda)

Hasta/yaralıyı düz olarak sırt üstü yatırın

Hasta/yaralının bacaklarını yaklaşık 30 ila 60 dereceye kadar yukarı kaldırın

Bacakların altına destek koyun (çarşaf, battaniye, yastık, kıvrılmış giysi vb.)

Hasta/yaralıyı üzerini örterek ısıtın

KURTARMA (İYİLEŞME, DERLENME) POZİSYONU

Kurtarma pozisyonu solunumu olan ancak bilinci tam yerinde olmayan kişilere verilen pozisyonudur.

H/Y'nın çevrilmek istenen tarafına diz çökün ve her iki bacağında uzanmış olduğundan emin olun, Yakındaki kolu vücuda dik açı ile yerleştirin ve ön kolu avuç içi yukarı bakacak şekilde yerleştirin

Diğer kolu göğsünün üzerine ve el arkasını diz çöktüğünüz taraftaki yanağa doğru yerleştirin ve elinizi bu konumda tutun

Serbest elinizle diğer taraftaki bacağı diz seviyesinden tutup bacağı bükerek kaldırın, ancak ayağı yerde bırakın

Yükseltilmiş bacağı kendinize doğru çekerek hasta/yaralıyı kendinize doğru döndürün

Hasta/yaralının üstteki bacağı kalça ve diz dik açılarda olacak şekilde yerleştirin

Hava yolunu açık tutmak için hasta/yaralının kafasını arkaya doğru eğin

YARI OTURUR POZİSYON

Bilinç ve solunumu olan hastalara verilir (Genellikle solunum güçlüğü çeken hastalara verilir)

Hasta oturtulur geriye yaslandırılır

Kalp krizi - kalp spazmı akciğer yaralanmaları delici göğüs yaralanması solunum zehirlenmesi gibi durumlarda kullanılan pozisyonudur